

B2-páholy

Csöndes, vézna kis emberrel lépegetek a Lehel téri piacon a nyers tökmagot árusító nő bódéja felé. (Évek óta szenvedélyem a tökmagsütés – és törögetés –, aminek megvannak a maga szabályai, áztatás, sózás, tepsiben párolás, sütés stb., de elsősorban nélkülözhetetlen tényező az alapanyag, a tökmag beszerzése, ami nem is olyan egyszerű, mint első pillantásra látszik, de erről talán majd máskor...) Barátom közben beszél, be nem áll a szája. Költészetről, irodalomról, alkotókörök szervezéséről, nőkről, gitárról, mikor mibe botlik bele épp a nyelve. Váratlanul a focira terelődik a szó, ami – mit mondjak? – mostanában meglehetősen kiesik az érdeklődési körömből. R. viszont szinte szárnyalni kezd, amikor a soron következő Fradi–Újpest rangadóról beszél, ami már csak azért is rendhagyóan fontos lesz, mert utána bezárják és átépítik az FTC stadionját. A rendhagyóság ezzel ki is merült. A fontosság maradt inkább napirenden. Hogy miért is annyira fontos a lilákkal megküzdeni hamarosan.

– A bunyó miatt – kezd el lelkendezve ugrabugrálni R. –, szétverjük a kurva újpesti szurkolók pofáját, kirugdossuk a genyadékok összes fogát, elégetjük a zászlóikat meg a transzparensüket, vér folyik mindenfelé a stadion körül, stb., stb.

Nézem az erről az oldalról még nem ismert barátomat, aki alanyi költő lévén, szerelmes és szenvedelmes verseket ír, gyakori vendégszövegeiben a szív, a könny, a bánat, a magány, az árvaság, a tiszta lélek veresége a gyalázatos világgal szemben.

Nem egyezik a kép. Sehogy sem tudom összezsúsztatni a kettőt. A költőt meg a szurkolót. A ligetek mélyén bujkáló Csokonait Zápolyával vagy Haynauval. Ugyane lélek hullong a versekben, aki üvegekkel dobálja meg az újpesti lilák szurkolóit, lerúgja a rendőr fejét, tarkón veri a gyerekeit kézen fogva vezető, ellenséges táborhoz – vagy éppen egyikhez sem – tartozó apát?

– Mire jó ez? – kérdezem minden meggyőződés nélkül. – Adunk a pofájukra a szemeteknek! – pattog immár a szárazmagos bolt előtt fegyelmezetten ácsorgó sor mellett a kis ember –, ez már hagyomány, enélkül nincs igazi meccs, a szurkolás együtt jár azzal, hogy szétverjük a genyákat. – Jobban megnézem, semmi kétség, ez a barátom. Kivetkőzve is fölismerhető, de már nem annyira, mint amikor a műzsákkal társalkodik. Egy irdatlan hústorony tart felénk a közeli hentesbolt irányából, kopasz, mint az istennyila, és nagyon nem szeretnék vele sötétedés után kihalt mellékutcában amúgy találkozni. A kisember, mintha a gyereke lenne, szinte fölugrik az ölébe, ölelik egymást, és monoton szerelemben ismételtetik: adunk a pofájukra a rohadtaknak, adunk a pofájukra a szemeteknek.

– Ő az egyik vezérszurkoló – magyarázza R., amikor a hústorony végre odébbáll –, nagyon rendes srác. – Az – hagyom rá. – Szétverjük a pofájukat, lemossuk Újpestet a térképről – közeledik a költői megszólalás felé. – Nem jössz ki egy kis balhéra velünk? – kérdezi. – Nem. – Írtál mostanában? – kérdezi hangot és arcot váltva. – Nem – mondom határozatlanul –, és ez jó nektek, ott kint? – utalok vissza az előző témára bátortalanul.

– Kurva jó, nemhogy jó, a legjobb, apám – kapja el ismét a hév R.-t. – Addig megzenésítem néhány balladámat, eljössz meghallgatni majd őket az S. színházba? – Nem – mondom, és magam sem tudom, miért mondom. Hiszen az író magánélete soha nem tartozik az olvasóira...

NAPÚT

Irodalom, művészet,
környezet

XV. évfolyam 3. szám

A Cédrus Művészeti Alapítvány megbízásából kiadja a Napkút Kiadó Kft. Megjelenik évente tízszer.
Főszerkesztő: **Szondi György**. Szerkesztik: **Bába Szilvia** (művelődés), **Babics Imre** (vers),
Balázs Géza (nyelvművelés), **Bognár Antal** (évkönyv), **Borbély András** (dokumentum), **Elek Szilvia** (zene),
Kovács Ildikó (szöveggondozás), **Prágai Tamás** (próza), **Sebeők János** (környezet),
Szondi Bence (törtélelmes), **Vincze Ferenc** (műbírálat, főszerkesztő-helyettes), **Wegner Tibor** (művészet).
Szerkesztőségvezető: **Szondi Eszter**.

Naplút-kör: **Csűrös Miklós**, **Doncsev Toso**, **Gráfik Imre**, **Hankiss Elemér**, **Dr. Koncz Gábor**,
Radnóti Zsuzsa, **Rakovszky Zsuzsa**, **Szörényi László** (tiszteltetlelbeli konzulensek).

Alapította: **Masszi Péter**. Lapterv: **Gosztola Gábor**.

Szerkesztőség: Ady Endre Művelődési Központ, 1043 Budapest, Tavasz u. 4.

Telefón/fax: (1) 225-3474 • Mobil: (70) 617-8231 • E-mail: napkut@gmail.com • Honlap: www.napkut.hu

A Cédrus Művészeti Alapítvány adószáma: 18110661-2-41

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda. Terjeszti a Hírker Zrt. és az NH Zrt. ISSN: 1419-4082

B2-páholy

Zalán Tibor tárcája . . . . . borítóbelső

Előter

Wintermantel Zsolt: Újpest, ahol szeretünk élni 3

Évgyűrűk

Fericsán Kálmán: Egy újpesti gyerek
az ötvenes években 5

Fénykör

Derce Tamás 11; Gloviczki Zoltán 12;
Jolsvai András 13; Kadlecovits Géza 13;
Kovács Ivánné 14; Miletics Iván 15;
Somos András 16; Várhidi Pál 21

Hétvári Andrea: Illatélmények másképp. 22

Újpest választotta a feladatra

(M. Orbán András interjúja

Dr. Hollósi Antallal) 24

Sipos Lajos: Három költő Újpesten 26

Valachi Anna: Írók, költők, csillagzatok 42

Téka

Lebstück Mária honvédhuszár főhadnagy
emlékiratai 1848–49-ből 50

Szerényi Mária: Jámbor Pál verse Újpestről . . 54

Jókai Mór: Interpelláció az új-pesti

kikötő mocsaraiból 56

Krúdy Gyula: A régi kocsihoz 57

Móricz Zsigmond: Az újpesti bútor 59

Szerényi Antalné: Ismeretlen Kassák-vers . . 61

Iványiné Konrád Gizella: A versíró Derkovits. . 63

Vas István: Nehéz szerelem

– Mért vijjog a saskeselyű? 64

Dokumentum

Urbán László: Berda József üzenete 66

Bertalan Tivadar: Kíváncsiság 70

Györe Balázs: Újpest, 1961 74

Vasadi Péter: Címtelen I.; Címtelen II. 75

Bíró József: Zengaházészengazutca. 78

Boga Bálint: Most és ötven éve;

Ősz és tél között. 79

Szerényi Antalné: Oratórium Újpestről. 80

Tárlat

Újpesti képzőművészek munkái . . .színes melléklet

Újpest Alapítólevele (1840) 81

Fejes Antal: Újpest címere:
legenda és valóság 85

Hangírás

(Hely)történetek
(Gróf Károlyi Lászlóval
Szöllősy Marianne beszélget) 87

Fericsán Kálmán: Újpestre tekintett Európa . . 92

Krizsán Sándor: Pest és Újpest első lóvasútja 98

Rojkó Annamária: Aschner Lipót,
a sportmecénás 103

Verrasztó Gábor: Az olimpikon halála 110

Tizennegyedmagunkban

Molnár István Gábor – Rigó György:
Egy újpesti muzsikusdinasztia,
a Rigó család 113

Berek

Kriska György – Gánóczy Anita:
Újpest és környékének
természeti értékei. 119

E számunk szerzői. 129

Illusztrációk

Újpesti képek 4, 10, 61

Melléklet

Káva Téka - Napút-füzetek 73.

Németh Péter Mikola:
„A múlt, a jelen elé tartott tükör”
(Augusztusi dialógus
Szőnyi Zsuzsával Rómában)

A lapszám összeállításában nyújtott segítségéért
köszönetet mondunk
Bertalan Tivadarnak, Hétvári Andreának,
Molnár Szabolcsnak, Rojkó Annamáriának,
Sipos Lajosnak, Szöllősy Marianne-nak

NAPÚT

Irodalom, művészet,
környezet

XV. évfolyam 3. szám

Újpest

A lapszám megjelenését
Budapest Főváros IV. Kerület
Újpest Önkormányzata
támogatta.